

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **V. I.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2024, č. j. MV-119851-5/SO-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2025, č. j. 2 A 47/2024-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, zamítlo žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, neboť ve stanovené lhůtě nepředložil doklady nezbytné k ověření údajů uvedených v žádosti [§ 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)]. Konkrétně žalobce nedoložil vyúčtování plateb vydané příslušnou správou sociálního zabezpečení o výši zaplaceného pojistného, tudíž neprokázal, že má zajištěné finanční prostředky k pobytu na území ve smyslu § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Odvolání žalobce žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla.

[2] Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou, kterou městský soud napadeným rozsudkem taktéž zamítl. Nedoložení požadovaného dokladu označil za podstatnou vadu

žádosti, přičemž požadavek na jeho doplnění nelze označit za přehnaný formalismus (body 18 a 19 napadeného rozsudku). Neshledal ani důvod pro uplatnění výjimky ze zásady koncentrace řízení, neboť žalobce mohl požadovaný doklad, který nakonec přiložil k odvolání, doložit i před vydáním prvostupňového rozhodnutí (bod 20 tamtéž). Pokud jde o zásah do soukromého a rodinného života, shrnul městský soud relevantní judikaturu a uzavřel, že se správní orgány nedopustily žádného pochybení, neboť se této otázce ve svých rozhodnutích dostatečně zabývaly. Sám žalobce poprvé poukázal na zásah do soukromého a rodinného života až v žalobě, a to ve vztahu ke čtyřem nezletilým dětem, které však ani nijak nekonkretizoval. Toto tvrzení bylo navíc v přímém rozporu se zjištěními správních orgánů, že žalobce nemá na území žádné rodinné příslušníky (bod 28 tamtéž). Vzhledem k tomu, že žalovaná napadeným rozhodnutím neukládala povinnost vycestovat ze země, nemusela se zabývat situací v zemi původu žalobce (bod 29 tamtéž).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek, tak rozhodnutí žalované, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel se především vymezil proti závěru městského soudu o koncentraci řízení. Žalovaná ve správním řízení uplatnila koncentraci nesprávně a nepřipustně formalisticky, stěžovatel proto považuje za nezákonné i napadené rozhodnutí. Má za to, že doklad lze doložit kdykoliv do nabytí právní moci rozhodnutí, tedy i v odvolacím řízení, jak tomu bylo v projednávané věci. Je nutné přihlídnout k tomu, že požadovaný doklad pouze deklaroval již existující skutečnosti. Stěžovatel řádně plnil své povinnosti v souvislosti s podnikáním, splňoval účel pobytu, a to i před doložením tohoto „deklaratorního dokladu“. Výzvu k odstranění vad žádosti dle § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, navíc prvostupňový orgán nevydal formou usnesení, ale prostou výzvou. Žalovaná měla sama o žádosti rozhodnout a s ohledem na zhojení vady (doložení chybějícího dokladu) žádosti vyhovět. Mimo to považuje stěžovatel napadený rozsudek za nepřezkoumatelný.

[5] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila se závěry městského soudu. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) však platí, že rozhodoval-li před krajským (městským) soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Podstatný přesah má podobu rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského (městského) soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; či nověji ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

pokračování

[7] Kasační soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku a dospěl k závěru, že splňuje požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS; či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38, body 15 a 16). Z jeho odůvodnění je plně seznatelné, jaké důvody městský soud vedly k výroku o zamítnutí podané žaloby, přičemž všechny nosné námitky žalobce soud vypořádal, vždy alespoň implicitně (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014 - 78, bod 23).

[8] Ve vztahu k procesní aktivitě žadatele ve správním řízení Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že „[u]stálená judikatura Nejvyššího správního soudu se vyvinula v obecný závěr, že v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců“ (např. rozsudky NSS ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018 - 57, bod 16; nebo nověji ze dne 29. 2. 2024, č. j. 4 Azs 409/2023 - 48, bod 16). Blíže se k procesní aktivitě žadatelů o pobytové oprávnění vyjádřil Nejvyšší správní soud tak, že „je v zájmu žadatele o pobytové oprávnění, resp. o prodloužení jeho platnosti, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny podklady potřebné ke kladnému vyřízení jeho žádosti. Pokud tak žadatel neučinil, nelze považovat za pochybení správních orgánů, že v důsledku jeho nečinnosti rozhodly v jeho neprospěch, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici [...]. Není tedy na správních orgánech či soudu, aby samy vyhledávaly skutečnosti svědčící ve prospěch žadatele, nebo zkoumaly, zda je stěžovatel skutečně schopen s doloženými měsíčními příjmy řádně uspokojovat své běžné potřeby.“ (rozsudek NSS ze dne 13. 9. 2019, č. j. 1 Azs 278/2019 - 25, bod 25). Je především na žadateli, aby shromáždil a předložil již správnímu orgánu prvního stupně potřebné podklady pro rozhodnutí. Jestliže tak neučiní, svědčí to o jeho nečinnosti či neochotě poskytnout správnímu orgánu součinnost. Toto pochybení pak nemůže být napraveno cestou uvedení nových tvrzení a důkazů v rámci odvolání (rozsudek NSS, č. j. 8 Azs 249/2018 - 57, bod 19). Platí tedy, že bylo povinností stěžovatele, jako žadatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, doložit správnímu orgánu prvního stupně veškeré požadované doklady.

[9] Také pokud jde o uplatnění zásady koncentrace v rámci správních řízení zahajovaných na návrh účastníka, dospěl Nejvyšší správní soud opakovaně k závěru, že „[z]ásada koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu je opodstatněná zejména v případech, kde se jedná o řízení zahajovaná na návrh účastníka řízení.“ (rozsudek NSS ze dne 7. 11. 2012, sp. zn. 1 As 114/2012 - 27, č. 1856/2009 Sb. NSS, bod 21). Prolomení koncentrace ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu přichází v úvahu toliko v řízeních o uložení povinnosti, či ve věcech správního trestání. V pobytových věcech cizinců je zásada koncentrace řízení běžně používaný institut a nepřipouštějí se zde žádné odchylky (např. rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016 - 48, bod 35; nebo ze dne 30. 3. 2020, č. j. 1 Azs 513/2019 - 34, bod 16). V nedávném rozsudku rozšířený senát sice připustil prolomení této zásady, to však výlučně v situacích, kdy by nevyhovění žádosti představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žadatele (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 5. 11. 2025, č. j. 8 Azs 99/2023 - 65). Možným zásahem do rodinného a soukromého života stěžovatele se oba správní orgány i městský soud náležitě zabývaly, přičemž neshledaly, že by k takovému zásahu mělo napadeným rozhodnutím

dojít. Ostatně stěžovatel zásah do rodinného a soukromého života namítal až v žalobě a v kasační stížnosti se již žádná z námitek zásahem do rodinného a soukromého života ani okrajově nezabývala.

[10] Konečně dosavadní judikatura již odpovídá i na námitku týkající se formy výzvy k odstranění vad žádosti. Výzva učiněná podle § 45 odst. 2 správního řádu nemusí mít formu usnesení. „Podle § 76 odst. 1 správního řádu totiž správní orgán rozhoduje usnesením v případech stanovených zákonem. Ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu ovšem pro výzvu k odstranění vad žádosti formu usnesení nepředepisuje, a nemohlo by tudíž zakládat povinnost správního orgánu usnesení vydávat“ (rozsudek NSS ze dne 6. 4. 2016, č. j. 3 Azs 143/2015 - 37). Tento závěr se bez dalšího uplatní i v pobytových věcech cizinců (srov. např. rozsudky NSS ze dne 23. 9. 2016, č. j. 7 Azs 123/2016 - 35, bod 26; ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015 - 43; či ze dne 30. 3. 2020, č. j. 1 Azs 513/2019 - 34, bod 22).

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je v souladu s ustálenou judikaturou kasačního soudu a městský soud se nedopustil ani žádného zásadního pochybení. Kasační stížnost proto nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a Nejvyšší správní soud ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.).

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS; či obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2026

Ivo Pospíšil
předseda senátu